

Nytt pårørendetilbud til ukrainske ungdommer

PPN PÅRØRENDEPROGRAMMET

– Ukrainske barn og unge har alle måttet forlate noen som kjemper i krig. De er alle pårørende, noe det nye tilbudet vårt reflekterer, sier Pårørendesenterets Sissel Reinertsen og Marianne Røst Reilstad.

| Foto: Bethi Dirdal Jåtun

Annen hver onsdag tar de to kollegene og deres faste tolk imot ungdommer fra Ukraina til en to timers samling ved Pårørendesenteret på Ullandhaug i Stavanger. Første treff var i oktober, en god del senere enn det Sissel Reinertsen først hadde sett for seg da hun på vårparten, sammen med kollega Gry Anette Øvstegård, besøkte asylmottakene i Gjesdal og Hå for å presentere opplegget. Midler til prosjektet hadde Pårørendesenteret fått fra Smedvig, og tanken var å komme i gang så fort som mulig.

– De ukrainske familiene var på dette tidspunktet i ferd med å bli bosatt i kommunene og sommerferien var like rundt hjørnet. Etter ferien kom skolestart, som selvsagt var viktig for dem, noe som gjorde at det tok litt tid å komme i gang med gruppen, forklarer Sissel Reinertsen.

Behov for voksenpersoner

Sammen med kollega Marianne Røst Reilstad, som kom inn i prosjektet etter Gry Anette Øvstegård, er dessuten inntrykket at ukrainere ikke på samme måte som nordmenn er vant til «å snakke om det».

– Hos oss er det blitt vanlig å gå til samtale med psykolog. Gjennom en ukrainsk kulturformidler har vi forstått at det er langt mer uvanlig i Ukraina, noe som kanskje gjør at det er en terskel å komme hit, selv om foreldrene var svært positive under informasjonsmøtene før sommeren, sier Reinertsen.

“ Ingen ungdommer sier noe som helst før de har en relasjon til deg. Slik er det bare. Dette er tålmodighetsarbeid.

└ Marianne Røst Reilstad

Hun snakket med både mødre og ungdommer da hun besøkte asylmottakene i Rogaland i vår og forteller:

– Da jeg spurte ungdommene om de snakket med foreldrene sine om ting som var vanskelige, var svaret nei. De fleste skjerner foreldrene sine og snakker heller seg imellom, sa de. Vi tenker at det er behov for voksenpersoner som kan lytte og ta imot, påpeker Sissel Reinertsen.

Utfordrende å rekruttere

Gjennom en kontakt i Bymisjonen kom de etter hvert i kontakt med en ukrainsk 19-åring som skulle bli viktig for den videre planleggingen av tilbudet, ikke minst for rekrutteringsbiten.

– Maksym har gjort en fantastisk jobb. Han kjenner mange og har framsnakket ungdomsgruppetilbudet i sine nettverk, poengterer Pårørendesenterets Marianne og Sissel.

19-åringen fra Ukraina er nå blitt en del av prosjektet og deltar også under

samlingene. Til den første kom fire ungdommer. Andre gangen var de åtte- ni stykk, og nå sist, fire.

– Blir vi fire, så blir vi det. Kommer vi opp i høyere tall, må vi vurdere å heller kjøre to grupper, sier Marianne som opplever at ungdommene fra Ukraina nok ikke er kjent med «ungdomsgruppekonseptet».

Bygger relasjoner

– Vi har brukt en god del tid på å fortelle hvorfor vi gjør dette og på hva det vil si å være pårørende. Når vi så prøver å finne ut om de forstår hva vi snakker om, er jeg usikker på om vi har nådd fram. Men det viktigste nå i første omgang er å skape et rom og bygge relasjoner slik at vi kommer i posisjon, sier Marianne som i likhet med Sissel har lang erfaring fra arbeid med barn og unge.

De er usikre på hvor stort fokus de skal ha på situasjonen i Ukraina i gruppesamtalene.

– Skal vi spørre «Hvordan går det med familien din i Ukraina» eller «Hvordan var det på skolen i dag?». Her må vi føle oss litt fram, mener Marianne.

– På meg virker det som om de kopler ut. Dessuten har de jevnlig kontakt med venner og familie enten på telefon eller nett til tross for krigssituasjonen, noe som kanskje gjør det litt lettere, undrer Sissel.

Tålmodighetsarbeid

At tiden er en viktig faktor, er helt på det rene:

– Ingen ungdommer sier noe som helst før de har en relasjon til deg. Slik er det bare. Dette er tålmodighetsarbeid, sier Marianne.

“ For å bli bedre kjent, må vi leke også. Kan vi le litt av oss selv, er det lettere å komme i kontakt.

– For å bli bedre kjent, må vi leke også. Kan vi le litt av oss selv, er det lettere å komme i kontakt, påpeker Sisel og forteller at de har fått et godt samarbeid med E-sportenteret «Haven» i Innovasjonsparken på Ullandhaug i Stavanger, der Pårørendesenteret holder hus.

– Vi ønsker også å få på plass «runden», det vil si at hver samling starter med at den enkelte forteller litt om hvordan de har det og hva de er opptatt av akkurat nå. Vi er ikke helt der enda, men det kommer.

Tekst:

Bethi Dirdal Jåtun

Journalist